

Avdelningen för regioner och miljö
Veronica Eklund
010-479 43 41

Energimyndigheten
Enheten för energisystem
camilla.dellby@energimyndigheten.se

Remiss om förslag till nya föreskrifter om uppgiftslämnande till energistatistiken

Statistiska centralbyråns (SCB:s) yttrande begränsas till synpunkter som rör myndighetens verksamhet som statistikproducent. SCB arbetar med framställning av en stor del av energistatistiken, på uppdrag av Energimyndigheten. SCB har expertkunskap inom området miljöstatistik, och har i många år varit producent av bl.a. avfallsstatistik samt statistik om utsläpp till luft och vatten för nationella och internationella ändamål på uppdrag av Naturvårdsverket.

I. Allmänna synpunkter

SCB anser att det är positivt att Energimyndigheten delar upp föreskriften om energistatistik (STEMFS 2016:5) i flera kortare föreskrifter. SCB håller med om de argument som Energimyndigheten anger för denna uppdelning, nämligen att:

- Energimyndigheten lättare kommer att kunna utveckla föreskrifterna i samklang med den statistikutveckling som behövs inom energiområdet
- föreskrifterna kommer att vara mer användarvänliga
- de nya föreskrifterna medför en ökad tydlighet för uppgiftslämnarna om vilka uppgifter de ska lämna in.

SCB anser även att det är mycket positivt att Energimyndigheten vill samla in mer detaljerade uppgifter om biodrivmedel.

Det finns dock vissa saker som SCB anser skulle kunna förtydligas eller justeras, vilka anges nedan.

II. Redaktionella synpunkter

RM/LE¹ är till huvuddelen producent av undersökningarna som behandlas i remissbilaga 2, 3, 5 och 7² och har några redaktionella

¹ Avdelningen för Regioner och miljö/Enheten för lantbruks- och energistatistik

² Bilaga 2: Månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik (MåBra), EN0107

Bilaga 3: Kommunala oljeleveranser (KomOlj), EN0109

Bilaga 5: Årlig energistatistik (el, gas och fjärrvärme), EN0105

Bilaga 6: Transportsektorns energianvändning, EN0118

synpunkter på de nya föreskrifterna. RM/LE kommer även att vara delproducent till undersökningen som behandlas i remissbilaga 6.

- Föreskriften om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik har fel i paragrafnumreringen. Det finns bara §1 och §3.
- Borde inte föreskriften namnges som STEMFS 2020:x i stället för STEMFS 2019:x?
- Landsting ska ersättas med regioner. Se t.ex. remissbilaga 6.
- Uttrycket *kommunala oljeleveranser* i remissbilaga 3 för tankarna till att kommunerna levererat olja. Det är tydligare att skriva *oljeleveranser – kommunvis redovisning*, som i den officiella produktbenämningen, eller *oljeleveranser på kommunnivå*.
- Föreskrifterna bör vara enhetliga. T.ex. står det i remissbilaga 3 följande: *Den som är skyldig att lämna uppgifter kan ansökan om undantag till Statens energimyndighet*. I remissbilaga 8 står det: *Ansökan om undantag görs skriftligen till Statens energimyndighet*. I den senare står även *uppgifterna ska lämnas senast den 31 mars ...* Samma skrivning bör ersätta den som nu står i remissbilaga 5: *uppgifterna ska lämnas 31 mars*. I remissbilaga 5 står även *värme och fjärrkyla* i 2 §, vilket bör ersättas med *fjärrvärme och fjärrkyla* eller *värme och kyla*.
- Det behövs inget bilagenummer när det bara finns en bilaga.
- Bilaga 1 till remissbilaga 6 skriver ut vissa förkortningar, såsom DMA, men inte andra, såsom DMX. Detta bör justeras till mer konsekventa skrivningar.
- Bilaga 1 till remissbilaga 6 anger t.ex. kategorierna ULSD med < 0,1 % svavel och ULSD med > 0,1 % svavel, varför ingen kategori finns för ULSD med 0,1 % svavel. Detta bör anges för något av bränslena. Motsvarande problematik finns i remissbilaga 5 mellan 2 § (mindre än 100 kW) och t.ex. bilaga 1 (överstiger 100 kW).
- Bilaga 2 till remissbilaga 6 skriver följande: *Har ni använt låginblandad biodiesel i er diesel?* och *Andel blandad biodiesel*. Dessa meningar bör ersättas med: *Har ni använt låginblandad diesel?* och *Andel inblandad biodiesel*. *Banan* bör ersättas med *bana* eller *banor* i slutet av bilagan.
- Det finns olika benämningar på vissa bränslen. Exempel är remissbilaga 5, med *dieselbrännolja* och *diesel* i bilaga 1. Diesel anges där också med *m³* i ett fall och *1000 l* i ett annat, vilket är samma sak. Belopp anges både som *1000-tal kr* och *tkr*.

- Eldningsolja 1, 2 och 3–5 efterfrågas i remissbilaga 5, medan även eldningsolja 6 efterfrågas i remissbilaga 6 och 2.
- I remissbilaga 5:s bilagor anges *kan pannan producera som mest 12 MW/timme vid full effekt*. Här torde 12 MW/timme behöva ändras till 12 MW eller 12 MWh/timme.

III. Yttrande om specifika föreskrifter

Månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik (MåBra), EN0107

Uppdelning av diesel och eldningsolja 1 som en del av föreskriften

Vid möte med användarrådet för energistatistik den 6 december, informerades om att Energimyndigheten har tagit beslutet att dela upp diesel och eldningsolja 1 i nya MåBra från och med januari 2020. Beslutet fattades eftersom det finns en hög efterfrågan på dessa uppgifter. Både SMED och miljöräkenskaperna anser att det är ett mycket bra beslut, då det finns ett stort behov av dessa uppgifter när utsläppen av växthusgaser och luftföroreningar beräknas.

Beslutet om uppdelningen av diesel och eldningsolja 1 speglas dock inte i föreskriften, eftersom dessa förändringar inte var förberedda rent tekniskt i insamlingssystemet i oktober 2019 (konsekvensutredningen s.10). Konsekvensutredningen gör även gällande att de ”ej nämnda förändringarna är frivilliga uppgifter fram till att en ändringsföreskrift är på plats”. SCB tycker det vore väldigt olyckligt om dessa uppgifter inte samlades in under 2020 heller, trots att de finns med i insamlingsverktyget fr.o.m. 2020. Uppdelningen av diesel och eldningsolja 1 har stor betydelse för utsläppsberäkningarna. SCB anser inte att dessa uppgifter bör vara frivilliga och att det därför är att föredra om de kom med redan i den föreskrift som beslutas i mars 2020.

Hantering av tradingbolag

Det är väsentligt att på lämpligt sätt hantera de s.k. tradingbolagen, vilka agerar som mellanhänder mellan olika företag. Tradingbolagen inkluderades i undersökningen avseende 2018 men exkluderades igen avseende 2019 och framåt.

Oljebolags leveranser till tradingbolag blir enligt nuvarande definitioner utleveranser till den svenska marknaden i statistiken. Men eftersom tradingbolagen inte är med i undersökningen kan inte utleveranser till den svenska marknaden särskiljas från lagring, export eller vidareleverans till andra oljebolag.

Förberedelsearbete har gjorts för hantering av tradingbolagen, men utvärdering m.m. behöver göras för att komma fram till en lämplig

hantering av problematiken, så att utleveranser till den svenska marknaden inte överskattas.

Detaljerad information om biodrivmedel

Det är mycket positivt att enkäten för nya MåBra vill samla in fler uppgifter och mer detaljerad information angående biodrivmedel. SCB har dock några frågor/synpunkter som framkommer i följande två avsnitt.

Frågor och synpunkter på bilaga 2

- **B1. Lagrade, inköpta, sålda, förädlade eller förbrukade varor:** Varför finns inte fossil motorbensin med under denna rubrik då den finns med under samma rubrik i bilaga 3? Detsamma gäller för några andra petroleumprodukter.
- **B2. Inblandade drivmedel och rena biobränslen:** Borde det inte stå "Låginblandad fossil diesel" istället för "Låginblandad diesel" för att vara tydlig.
- **B2. Inblandade drivmedel och rena biobränslen:** Vore det inte bättre om ETBE ligger efter Etanol/förnybar nafta? Blir tydligare om all biobensin ligger samlat.
- **C1. Produktion av rena biobränslen:** Varför finns inte ETBE med explicit här?
- **C2. Förädling:** SCB saknar kategorin motorgas under LPG (gasol).
- **E. Blandningar av biodrivmedelskomponenter.** Detta avsnitt är svårt att förstå. Varför finns inte biodiesel-komponenter med här (FAME/HVO)? Även bionafta och annan biobensin saknas? Varför hänvisar man till B3, där "övriga varor" redovisas?
- I avsnitt J3 redovisas leveranser av drivmedel till vägtrafik. Skulle man framöver kunna se över hur utleveranser ska redovisas och ev. ha ett liknande avsnitt för arbetsmaskiner i enkäten? T.ex. leveranser av drivmedel till byggföretag, entreprenadföretag, skogsbruk, jordbruk m.fl.

Frågor och synpunkter på bilaga 3

- **B2. Inblandade drivmedel och rena biobränslen:** Det är tydligare om det står "Låginblandad fossil diesel/bensin" istället för "Låginblandad diesel/bensin". Detta tillämpas i resten av enkäten.
- **B2. Inblandade drivmedel och rena biobränslen:** Varför finns inte ETBE med explicit här?
- **C1. Produktion:** Varför finns inte ETBE med explicit här?
- **C2. Förädling:** SCB saknar kategorin motorgas under LPG (gasol).

- **E. Inblandningar i fossila drivmedel samt i E85 och i ED95 - Motorbensin.** Varför finns inte ETBE med explicit här?
- **E. Inblandningar i fossila drivmedel samt i E85 och i ED95.** Vad avses med "tillsatser"? Viktigt att veta vilken tillsats det är. Kommer tillsatserna att namnges i samband med att anger mängden i enkäten?
- **J1. Leveranser av sjöfartsbränsle.** Det är viktigt att de bränslen som anges under denna sektion synkas med de bränslen som ska anges i enkäten för inrikes sjöfart (transportsektorns energianvändning). Samma bränslen bör finnas med i båda enkäterna för att man enkelt och transparent ska kunna beräkna energiförbrukningen för utrikes sjöfart. Det är att föredra den detaljeringsgrad som finns i enkäten för inrikes sjöfart, då det ger ett bättre underlag för utsläppsberäkningarna av växthusgaser och luftföroreningar.
- I avsnitt J3 redovisas leveranser av drivmedel till vägtrafik. Skulle man framöver kunna se över hur utleveranser ska redovisas och ev. ha ett liknande avsnitt för arbetsmaskiner i enkäten? T.ex. leveranser av drivmedel till byggföretag, entreprenadföretag, skogsbruk, jordbruk m.fl.

Kommunala Oljleveranser (KomOlj), EN0109

SCB har tagit del av remissen och har inget att invända mot den nya föreskriften.

Produktion och användning av biogas och rötrest, EN0124

SCB har tagit del av remissen, har inget att invända mot den nya föreskriften och anser att det är en bra åtgärd att SNI-fördela tillförseln av rötgas. Det har SCB nytta av i de "supply and use"- tabeller som produceras.

Årlig energistatistik (el, gas och fjärrvärme), EN0105

SCB har tagit del av remissen och har inget att invända mot den nya föreskriften

Transportsektorns energianvändning, EN0118

SCB har tagit del av remissen och har inget att invända mot den nya föreskriften, utan tycker det är mycket positivt att man framöver även ska samla in uppgifter avseende biodrivmedel.

Det var dock otydligt i konsekvensutredningen att undersökningen om bantrafikens energianvändning, bilaga 2, är densamma som Trafikverket (TRV) utför, och att TRV genomför denna undersökning på uppdrag av Energimyndigheten.

Enligt uppgifter från Energimyndigheten ingår deras undersökning om bantrafikens energianvändning i Trafa:s enkätutskick för statistikprodukt TK0601, Bantrafik³. Bantrafikundersökningen genomförs av TRV på uppdrag av Trafa. I enkätutskicket medföljer Energimyndighetens frågor om energianvändning av diesel, elanvändning och nu också biodiesel.

Det är dock Energimyndigheten som utfärdar föreskrifter avseende insamlandet av uppgifter till statistik om transportsektorns energianvändning och inte Trafikverket.

Prisstatistik från statistikproducenterna, EN0301, EN0302 och EN0306

SCB har tagit del av remissen och har inget att invända mot den nya föreskriften.

Förslag till föreskrift om energistatistik för flerbostadshus och lokaler, EN0101 och EN0103

SCB har tre synpunkter avseende detta förslag till föreskrift, utöver det som framgår av avsnitt II ovan. Den första gäller kvaliteten på underlagsdata som vi använder i inventeringen av växthusgaser, den andra avser ytterligare önskvärda variabler och den tredje gäller uppgiftslämnarplikt för flerbostadshus.

1. Enligt den nya föreskriften avseende energistatistiken för flerbostadshus och lokaler kommer enkäten att skickas ut vart tredje år istället för vartannat. Detta kan medföra att tidsserien kan påverkas. Inget i remissunderlaget kommenterar konsekvenser av detta. Hur ska Energimyndigheten säkerställa att modelleringen mellan tre år är lika säker som mellan två år? Ska ny modellering införas? Då kan det bli hack i tidsserien, detta har vi sett när det gäller "övrig sektor", som denna ingår i t.ex. för oljor och biobränslen.

³ <https://www.trafa.se/bantrafik/bantrafik/>

2. Den föreslagna enkäten är bra och den verkar inte skilja sig så mycket från den nuvarande. Däremot skulle det vara en förbättring för inventeringen av växthusgaser och luftföroreningar om man kunde inkludera en variabel som efterfrågar information om den teknik som används för vedbränslen. I undersökningen angående småhus ingår en variabel som anger ålder på förbränningstekniken. Det skulle vara bra om denna variabel även fanns med i undersökningen avseende lokaler. Vid beräkning av utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar från vedbränslen används information från undersökningen avseende lokaler. Underlagsdata delas upp i förädlat och icke förädlat vedbränsle och även utifrån den typ av teknik som används för att förbränna vedbränslen. Detta är nödvändigt för att kunna skatta utsläppen på ett korrekt sätt. Nyare förbränningsteknik har helt andra emissionsfaktorer än äldre teknik. I nuvarande inventering har en metod utvecklats baserat på tidigare studier. Om den nya enkäten istället kunde ta fram denna information, skulle det leda till en betydligt bättre fördelning mellan ny och traditionell teknik. Kvaliteten på de skattade utsläppen till luft av partiklar, metan, m.m. skulle bli högre.
3. Undersökningen ”Energistatistik för flerbostadshus” vänder sig bl.a. till bostadsrättsföreningar. Men när det gäller bostadsrättsföreningar har SCB uppmärksammat att dessa, till skillnad från övriga uppräknade fastighetsägare i konsekvensutredningen, inte omfattas av en sådan skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 7 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken. För att statistiken ska bli rättvisande är det viktigt att så många som möjligt lämnar uppgifter, varför uppgiftslämnandet bör ske under uppgiftslämnarplikt. SCB har därför ingett (eller har för avsikt att inge) en framställan om lagändring för att uppgiftsskyldigheten även ska omfatta bostadsrättsföreningar.

Beslut i detta ärende har tagits av avdelningschef Mikael Schöllin i närvaro av vikarierande enhetschef Viveka Palm samt föredragande Veronica Eklund.

SCB, Statistiska centralbyrån

Avdelningen för regioner och miljö

Mikael Schöllin

Veronica Eklund

Kopia till:

Camilla Dellby, Energimyndigheten
camilla.dellby@energimyndigheten.se